

Lag om ändring i bankrörelselagen (1987:617);

utfärdad den 25 november 1999.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om bankrörelselagen (1987:617)³

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 17 §, 3 kap. 1, 3–7 samt 14 och 15 §§, 5 kap. 2 och 8 §§ samt 9 kap. 15 § skall ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1995:1572) om ändring i bankrörelselagen (1987:617) skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 4 kap., av följande lydelse.

1 kap.

1 §⁴ Denna lag innehåller gemensamma bestämmelser för banker om den rörelse som en bank får driva och om tillsyn m.m. Den innehåller vidare vissa särskilda bestämmelser för bankaktiebolag samt bestämmelser om revision, allmän granskning, skadestånd m.m. och firma för sparbanker och medlemsbanker.

Med *bank* förstås i denna lag bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank.

Med *bankaktiebolag* förstås i denna lag ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse. För bankaktiebolag gäller vad som är föreskrivet för aktiebolag i allmänhet, om inte annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Om det i aktiebolagslagen (1975:1385) finns hänvisningar till bestämmelser i samma lag och gäller föreskrifter i denna lag i stället för eller vid sidan av bestämmelserna i aktiebolagslagen, skall hänvisningarna vid tillämpning i fråga om bankaktiebolag i stället respektive också avse föreskrifter i denna lag.

Bestämmelser om hur sparbanker och medlemsbanker bildas och om deras organisation m.m. finns i sparbankslagen (1987:619) respektive lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Med en *banks stadgar* förstås i denna lag reglemente för sparbank och stadgar för medlemsbank.

För varje bank skall finnas ett huvudkontor i Sverige.

¹ Prop. 1998/99:129, bet. 1999/2000:FiU7, rskr. 1999/2000:46.

² Jfr rådets direktiv 84/253/EEG om godkännande av personer som har ansvar för lagstadgad revision av räkenskaper (EGT L 126, 12.5.1984, s. 20, Celex 389L0048).

³ Lagen omtryckt 1996:1001.

⁴ Senaste lydelse 1998:1500.

För utländska bankföretags verksamhet genom filial i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar och i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Denna lag gäller inte för verksamhet som bedrivs av Sveriges riksbank eller Riksgäldskontoret.

2 kap.

17 § En bank får inte på andra villkor än sådana som banken normalt ställer upp lämna kredit till

1. styrelseledamot,
2. delegat i ledande ställning som ensam eller i förening med annan får avgöra på styrelsen ankommande kreditärenden,
3. anställd som innehar en ledande ställning inom banken,
4. annan aktie- eller andelsägare än staten med ett innehav som motsvarar minst tre procent av hela kapitalet,
5. make eller sambo till person som avses under 1–4 eller
6. juridisk person i vilken sådan person som avses under 1–5 har ett väsentligt ekonomiskt intresse i egenskap av delägare eller medlem.

En medlemsbank får inte heller på andra villkor än sådana som banken normalt ställer upp lämna kredit till lekmannarevisor i banken.

Finansinspektionen prövar om delegat eller anställd har sådan ledande ställning som avses i första stycket 2 och 3.

Bankens styrelse skall i en förteckning föra in uppgifter om de krediter som har beviljats personer eller företag som avses i första och andra styckena. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får utfärda föreskrifter om vilka uppgifter som skall antecknas i förteckningen.

Första–fjärde styckena tillämpas på motsvarande sätt beträffande krediter mot säkerhet av borgen eller fordringsbevis som utfärdats av någon som avses i första eller andra stycket. Detsamma gäller för en fordran som banken förvärvar och för vilken någon som avses i första eller andra stycket är betalningsskyldig.

3 kap.

1 §⁵ Sparbanker och medlemsbanker skall ha minst en revisor. Revisor väljs av stämman. Om banken skall ha flera revisorer, får det i stadgarna föreskrivas att en eller flera av dem, dock inte alla, skall utses på annat sätt än genom val på stämman.

Uppdraget som revisor upphör vid slutet av den ordinarie stämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stämman kan utse en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelserna i denna lag, sparbankslagen (1987:619) och lagen (1995:1570) om medlemsbanker beträffande revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

⁵ Senaste lydelse 1998:1500.

3 §⁶ Den som är i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor i en sparbank eller i en medlemsbank.

Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en sparbank eller i en medlemsbank.

En revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av bankens verksamhet fordras för uppdragets fullgörande.

Till revisor kan utses även ett registrerat revisionsbolag. Bestämmelser om vem som kan vara huvudansvarig för revisionen och om underrättelse skyldighet finns i 12 § lagen (1995:528) om revisorer. Bestämmelserna i 5 § om behörighet, i 8 a § om rapporteringsskyldighet och i 13 § om rätt att närvara på stämma tillämpas på den huvudansvarige.

4 §⁷ I en sparbank eller i en medlemsbank skall minst en revisor som stämman utsett vara auktoriserad revisor.

5 §⁸ I en sparbank eller i en medlemsbank får den inte vara revisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt intar en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser för vilka banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet.

Den som är huvudman i en *sparbank* får inte vara sådan revisor som avses i 4 §.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor får inte heller vara revisor i ett dotterföretag till banken.

En revisor får vid revisionen inte anlita någon som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får revisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god revisionsd.

6 §⁹ Ett uppdrag som revisor i en sparbank eller i en medlemsbank upphör i förtid, om revisorn eller den som utsett honom begär det. Anmälan om detta skall göras hos styrelsen och, om en revisor som inte är vald på stämman vill avgå, hos den som har tillsatt honom.

⁶ Senaste lydelse 1998:1500.

⁷ Senaste lydelse 1998:1500.

⁸ Senaste lydelse 1998:1500. Ändringen innebär bl.a. att andra, tredje och femte styckena upphävs.

⁹ Senaste lydelse 1998:1500. Ändringen innebär att första stycket upphävs.

I en sparbank eller i en medlemsbank där Finansinspektionen inte förordnat revisor skall en revisor vars uppdrag upphör i förtid genast anmäla detta till inspektionen. Revisorn skall i anmälningen lämna en redogörelse för iakttagelserna vid den granskning som han har utfört under den del av det löpande räkenskapsåret som hans uppdrag har omfattat. För anmälningen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 11 § tredje och fjärde styckena om revisionsberättelse. Avskrift av anmälningen skall överlämnas till bankens styrelse.

Upphör en revisors uppdrag i förtid eller uppkommer hinder för honom enligt 3–5 §§ eller enligt stadgarna att vara revisor och finns det inte någon suppleant för honom, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor tillsätts för den återstående mandattiden. Finansinspektionen kan, om det finns särskilda skäl, medge att en ny revisor utses vid närmast följande ordinarie stämma.

7 § Styrelsen skall, om inte rättelse utan dröjsmål sker genom den som utser revisor, göra anmälan hos Finansinspektionen om

1. auktoriserad revisor inte är utsedd enligt 4 §,
2. en revisor är obehörig enligt 3 § första eller andra stycket eller 5 § eller enligt stadgarna, eller
3. en bestämelse i denna lag eller stadgarna om antalet revisorer har åsidosatts.

Var och en kan göra anmälan enligt första stycket.

Bestämmelser om Finansinspektionens möjligheter att åstadkomma rättelse finns i 7 kap.

14 §¹⁰ Revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank får inte lämna upplysningar till en enskild huvudman, medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sina uppdrag, om det kan vara till nackdel för banken.

I 1 kap. 10 § föreskrivs att enskildas förhållanden till bank inte obehörigen får röjas.

Revisorerna är skyldiga att

1. till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild,
2. till medrevisorer, lekmannarevisor, granskare som avses i 15 §, ny revisor och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltare lämna erforderliga upplysningar om bankens angelägenheter, samt
3. på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelser om revisorers rapporteringsskyldighet till Finansinspektionen finns i 8 a §.

15 §¹¹ Varje röstberättigad i en sparbank eller i en medlemsbank kan väcka förslag om att Finansinspektionen skall utse granskare för särskild granskning av bankens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av

¹⁰ Senaste lydelse 1998:1500.

¹¹ Senaste lydelse 1998:1500.

vissa åtgärder eller förhållanden i banken. Förslaget skall framställas på en ordinarie stämma eller på stämma där ärendet enligt kallelsen skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse förordna en eller flera granskare, om förslaget biträds

1. i en sparbank av minst en tiondel av samtliga huvudmän eller en tredjedel av de närvarande huvudmännen, eller

2. i en medlemsbank av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

I en medlemsbank kan innehavaren av förlagsandelar begära hos styrelsen att granskare utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning härom hos Finansinspektionen. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

Vad som sägs om revisor i 3 § första och fjärde styckena, 5, 8 a, 9, 13 och 14 §§ samt 5 kap. 2, 4, 6 och 7 §§ tillämpas även i fråga om granskare. Den som är underårig får inte vara granskare.

Yttrande över granskningen skall avges till stämman. Yttrandet skall hållas tillgängligt hos banken under minst en vecka före stämman för huvudman, medlem eller annan röstberättigad och genast sändas till var och en av dem som begär det. Yttrandet skall också läggas fram på stämman. På samma sätt skall yttrandet hållas tillgängligt för och sändas till innehavare av förlagsandelar, om granskaren har utsetts på begäran av en sådan innehavare.

4 kap. Allmän granskning

Lekmannarevisor

1 § Om inte annat föreskrivs i stadgarna, får det i en sparbank eller i en medlemsbank utses en eller flera personer (lekmannarevisorer) att utföra sådan granskning som anges i 4 §.

2 § För en lekmannarevisor får en eller flera suppleanter utses. Vad som sägs i denna lag om lekmannarevisor skall i tillämpliga delar även gälla suppleant.

3 § Bestämmelserna i denna lag om revisorer är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

Lekmannarevisorns uppgifter

4 § Lekmannarevisorn skall granska om bankens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bankens interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

5 § Lekmannarevisorn skall följa de anvisningar som meddelas av stämman, såvida de inte strider mot lag, stadgarna eller god sed.

6 § Lekmannarevisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till stämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den skall lämnas till bolagets styrelse finns i 14 §.

7 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 3 kap. 11 § första stycket.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

8 § Styrelsen skall ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig samt lämna de upplysningar och det biträde som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldighet har företagsledningen, revisorerna och lekmannarevisornerna i ett dotterföretag gentemot lekmannarevisorn i moderbanken.

Hur lekmannarevisor utses

9 § En lekmannarevisor väljs av stämman, om inte stadgarna innehåller bestämmelser om att denne skall utses på annat sätt.

Obehörighetsgrunder

10 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara lekmannarevisor.

Jäv

11 § Den får inte vara lekmannarevisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser som banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet för.

I fråga om lekmannarevisor i en medlemsbank gäller vad som sägs i första stycket 4 endast om låneskulden eller säkerheten går utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i banken.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara lekmannarevisor får inte heller vara lekmannarevisor i ett dotterföretag till banken.

Anlitande av biträde

12 § En lekmannarevisor får vid granskningen inte anlita någon som enligt 11 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får lekmannarevisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god sed.

Lekmannarevisorns avgång

13 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på stämman vill avgå, skall han anmäla det också hos den som har utsett honom.

Lekmannarevisorns granskningsrapport

14 § Granskningsrapporten skall lämnas till bankens styrelse senast två veckor före ordinarie stämma.

I rapporten skall lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 4 § och om sådana förhållanden som han har varit skyldig att granska enligt 5 §. Om lekmannarevisorn finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot, skall han upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

En lekmannarevisor får i granskningsrapporten lämna även andra upplysningar som han anser att huvudmännen i en sparbank eller medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar i en medlemsbank bör få kännedom om.

15 § I en sparbank skall granskningsrapporten sändas till huvudmännen på samma sätt som anges i 4 kap. 9 § fjärde stycket sparbankslagen (1987:619) samt läggas fram på stämman.

I en medlemsbank skall granskningsrapporten hållas tillgänglig för och sändas till medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar på samma sätt som anges i 7 kap. 8 § fjärde stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker samt läggas fram på stämman.

Lekmannarevisorns närvaro vid stämma

16 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid stämma. Han är skyldig att närvara om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

17 § Lekmannarevisorn får inte lämna upplysningar till en enskild huvudman, medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som han har fått kännedom om när han fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för banken.

I 1 kap. 10 § föreskrivs att enskildas förhållanden till bank inte obehörigen får röjas.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt

18 § Lekmannarevisorn är skyldig att till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild.

19 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna revisor, annan lekmanarevisor, granskare som avses i 3 kap. 15 § och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

5 kap.

2 §¹² En revisor eller en lekmanarevisor i en sparbank eller i en medlemsbank är ersättningskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Revisorn eller lekmanarevisorn ansvarar även för skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av hans medhjälpare.

Om ett revisionsbolag är revisor, åligger ersättningskyldigheten detta bolag och den som är huvudansvarig för revisionen.

8 §¹³ Sådan talan för en banks räkning enligt 1–3 §§, som inte grundas på brott, kan ej väckas mot

1. styrelseledamot sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd, som ligger till grund för talan, fattades eller vidtogs,

2. delegat sedan tre år förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan fattades eller vidtogs,

3. revisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser,

4. lekmanarevisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som granskningsrapporten avser,

5. granskare som avses i 3 kap. 15 § sedan fem år förflutit från den dag när yttrandet över den särskilda granskningen lades fram på stämman,

6. stiftare sedan fem år förflutit från det beslutet om bankens bildande fattades på den konstituerande stämman, samt

7. huvudman eller medlem i medlemsbank eller röstberättigad, som inte är medlem, sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

Försatts banken i konkurs på en ansökan som gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut, kan konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 6 § eller 7 §. Efter utgången av den nämnda tiden kan en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträdet.

¹² Senaste lydelse 1998:1500.

¹³ Senaste lydelse 1998:1500.

15 §¹⁴ I ett bankaktiebolag skall minst en revisor som bolagsstämman utsett vara auktoriserad revisor.

En revisor som förordnats av Finansinspektionen skall oavsett bolagsstämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen utfärdat för honom eller henne.

Om bolagsstämman inte har utsett en auktoriserad revisor är bestämmelserna om länsstyrelseförordnande i 10 kap. 24 och 26 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) tillämpliga.

3.¹⁵ Ett företag som den 1 januari 1996 bedrev inlåningsverksamhet som inte fordrade tillstånd enligt äldre lag får fortsätta med verksamheten längst till och med den 31 december 2001.

1. Denna lag träder i kraft i fråga om den ändrade övergångsbestämmelsen den 31 december 1999 och i övrigt den 1 januari 2000.

2. Om en banks stadgar vid lagens ikraftträdande strider mot någon bestämmelse i denna lag, skall styrelsen till den första ordinarie stämman där efter lägga fram förslag om sådan ändring av stadgarna att dessa stämmer överens med bestämmelsen.

3. Den som är revisor i en sparbank eller i en medlemsbank när denna lag träder i kraft och som inte är auktoriserad eller godkänd revisor får trots bestämmelsen i 3 kap. 3 § andra stycket fortsätta som revisor till utgången av den första ordinarie stämma som hålls efter ikraftträdandet.

4. Intill utgången av år 2000 får en auktoriserad eller godkänd revisor trots bestämmelserna i 3 kap. 1 § andra stycket utses för en kortare mandattid än fyra år.

Om ett revisorsuppdrag som har getts före lagens ikraftträdande gäller för viss tid, består det till utgången av mandattiden. Om uppdraget gäller tills vidare, består det till utgången av den första ordinarie stämma som hålls efter utgången av år 2000.

5. Beträffande tiden för väckande av talan om anspråk på skadestånd till banken enligt 5 kap. 1 och 2 §§ gäller äldre bestämmelser, om anspråket har uppkommit före lagens ikraftträdande.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Göran Haag
(Finansdepartementet)

¹⁴ Senaste lydelse 1998:1500.

¹⁵ Senaste lydelse 1997:1048.

